

Het beroepsbeleid
van de Confederatie
Bouw

Vrijwaring van het concurrentievermogen

In de lijn van de vorige jaren⁵² heeft de bouw in 2007 meer dan 6.000 nieuwe, extra banen gecreëerd; dat is goed voor zowat 9% van het totaal aan banen dat er in die periode bijkwam. Deze prestatie is des te opmerkelijker omdat de bouw maar goed is voor 5,5% van de totale werkgelegenheid of 7% van de werkgelegenheid in de privésector.

De sector telt vandaag circa 260.000 werkenden, van wie ongeveer 208.000 loontrekkenden, een werkgelegenheidspeil dat al 25 jaar niet meer werd gehaald.

Deze vaststelling bevestigt het jobcreatiepotentieel in de bouw, zodra de voorwaarden voor economische groei vervuld zijn.

Loonbeleid

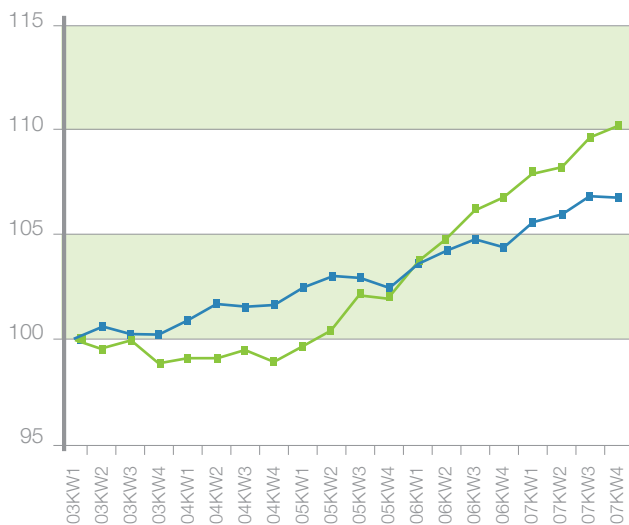
De loonkosten in de hand houden, een zeer belangrijk criterium om de aannemersbedrijven concurrentieel te houden, is één van de voorwaarden voor economische ontwikkeling in de bouw. Tijdens de sociale onderhandelingen van 2007 hebben de sociale partners van de bouwsector zich nogmaals achter de doelstelling van loonmatiging geschaard, hierbij ondersteund door de loonnorm uit het interprofessioneel akkoord.

Een all-inloonakkoord

De in 2007 en 2008 toegestane verhogingen in de bouwsector zijn vastgesteld op 5%. Het sectoraal correctiemechanisme voor eventuele overschrijdingen (all-informule) zal het toepassen van dit percentage waarborgen, ongeacht hoe de inflatie zich overigens ontwikkelt.

De automatische loonindexering zal dus heel waarschijnlijk vanaf juli 2008 worden bevroren, omdat de norm van 5% op die datum zal zijn opgebruikt. Deze bevroering is het gewenste resultaat van een globaal loonakkoord dat de werknemers een stevige verhoging met een bepaald percentage waarborgt, terwijl de bedrijven de zekerheid hebben dat de loonkosten niet boven het afgesproken akkoord zullen stijgen. Rekening houdend met de laatste voorspellingen van het Planbureau over de evolutie van de inflatie in de periode 2007-2008 (+5,39%) kunnen we ramen dat op het einde van het jaar de loonkosten in de bouw met 6,60% zouden zijn toegenomen als de all-informule niet zou zijn toegepast.

Evolutie van werkgelegenheid "Bouw" en totaal (index 2003 KW1=100)

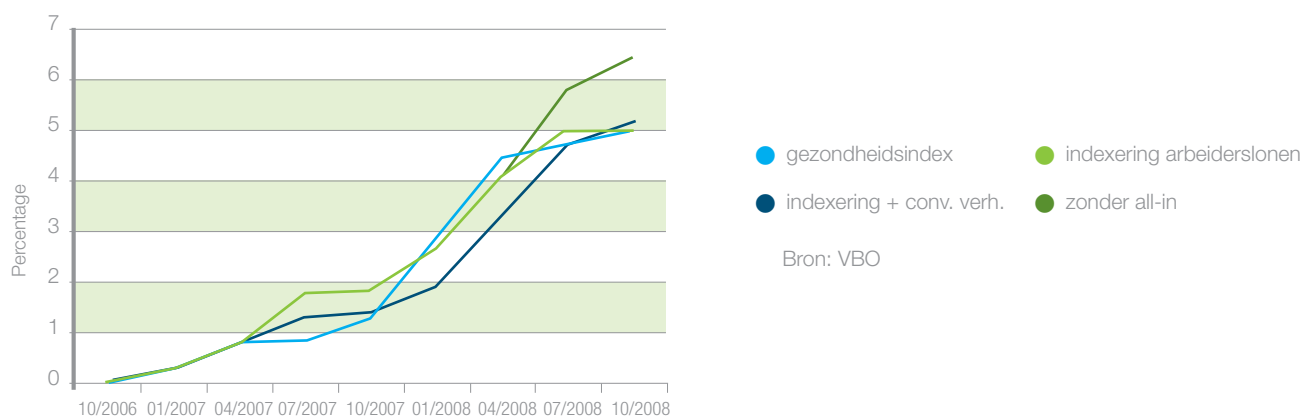

- Werkgelegenheid totaal
- Werkgelegenheid bouw

Bronnen: RSZ en eigen berekeningen

⁵² 18.000 extra banen werden tijdens de periode 2003-2006 in de bouw gecreëerd.

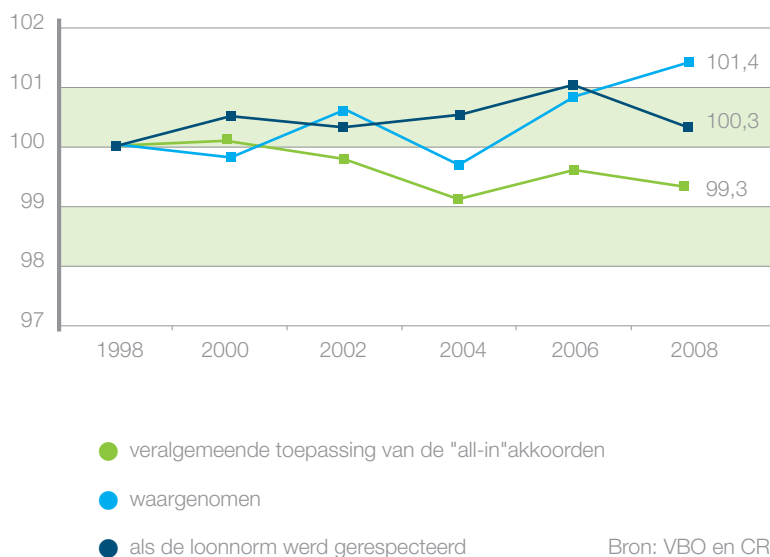
Evolutie lonen 2007-2008

De all-informule is onontbeerlijk in de context van loononderhandelingen die stoelen op een interprofessionele norm die de maximale marge van de in een welbepaalde periode toegestane loonstijgingen vaststelt. Zo'n norm heeft immers geen zin meer als zij kan worden overschreden wegens het ongebreideld toepassen van de automatische loonindexering. De bouwsector is wellicht de enige die zich

heeft voorzien van een formule waarmee de indexering kan worden opgeschort zodra de norm bereikt is. Het VBO is zich bewust van de waarde van een dergelijke formule en pleit voor de veralgemening ervan in alle bedrijfssectoren. In afwachting kan het enkel vaststellen welke negatieve gevolgen het gebrek aan all-inmechanisme heeft op het in de hand houden van de loonkosten.

Ontwikkeling van de Belgische loonkostenhandicap

Verlaging van de sociale lasten

De overheid moet werken aan de hefboomen van het concurrentievermogen die onder haar bevoegdheid vallen. In dit verband pleit de Confederatie voor het efficiënter maken van het lastenverlagingsbeleid dat al enkele jaren wordt gevoerd. Dit kan via een billijker verdeling van de beschikbare middelen, wat veronderstelt dat de voorkeur wordt gegeven aan de algemene en structurele vermindering van de werkgeversbijdragen en het schrappen van selectieve lastenverlagingen die stelen op het behoren tot doelgroepen, zoals de lage lonen, of op het toepassen van specifieke arbeidsregelingen, zoals arbeid in opeenvolgende ploegen.

In deze context betreurt de Confederatie de recente regeringsbeslissing om aan de sociale partners een extra financiering voor te stellen, waarover moet worden onderhandeld in het kader van het eindejaarsoverleg, om de lastenverlagingen op arbeid in opeenvolgende ploegen te verhogen.

Los van de principes voor lastenverlaging roept de Confederatie de overheid op om een grondige studie te wijden aan het invoeren van nieuwe berekeningswijzen voor sociale bijdragen. De beroepsorganisatie doet in dit verband de suggestie om te kiezen voor een stelsel van forfaitaire bijdragen, dat positieve gevolgen heeft voor het verhogen van de gemiddelde arbeidsduur en het verminderen van het zwartwerk.

Resultaatsgebonden voordelen

De reglementering betreffende de resultaatsgebonden voordelen, die op 1 januari 2008 van kracht werd, is het directe uitvloeisel van een sociaal akkoord dat de sociale partners in de herfst van 2007 hebben gesloten ter uitvoering van een principieel engagement uit het interprofessioneel akkoord 2007-2008.

De bedrijven kunnen sinds begin dit jaar op hun niveau collectieve doelstellingen bepalen in de meest diverse vakgebieden – economisch, commercieel, organisatorisch, op het vlak van kwaliteit, enz. – en aan hun werknemers een financieel voordeel aanbieden waarvan de toekenning afhangt van het halen van de vastgelegde doelstellingen. Het voordeel, met een maximumbedrag van € 2.200 (geïndexeerd) per jaar en per werknemer, wordt niet als loon beschouwd en is dan ook niet onderworpen aan sociale bijdragen of belastingen⁵³.

De invoering van deze regeling werd met belangstelling verwacht door de bedrijven, die eindelijk kunnen beschikken over een modern instrument om aan te moedigen, dat vrij eenvoudig is en minder kost dan de stelsels die al bestonden. Deze regeling zal de Belgische werkgevers een beetje vrijheid bieden in een loonsysteem dat erom bekendstaat het hoogst belast te zijn in Europa, zowel voor de werkgever als voor de werknemer.

Bestrijding van illegale arbeid

De mededinging in de sector kan ernstig worden aangetast door onrechtmatig gedrag of bedrieglijke handelingen van verschillende tussenkomende partijen. Deze toestand beïnvloedt het concurrentievermogen van de bedrijven die zich aan de regels houden en schaadt hun ontwikkeling.

Het is de taak van elke beroepsorganisatie om toe te zien op het naleven van de concurrentievoorwaarden en op te treden tegen alle vormen van oneerlijke mededinging die de belangen van de ondernemingen uit haar sector kunnen schaden. In dit verband en met deze ingesteldheid blijft de Confederatie werken aan de strijd tegen illegale arbeid en sociale fraude in de bouw.

Hervorming van de registratie en van artikel 30bis

De conclusies van de rondetafel bouw van december 2006⁵⁴ werden concreet uitgewerkt in een nieuwe wetgeving die de draagwijdte van de bepalingen inzake registratie van aannemers en de specifieke bepalingen van de strijd tegen sociale fraude (artikel 30bis) wijzigt.

Deze nieuwe bepalingen werden van kracht op 1 januari 2008 en bieden het voordeel dat zij meer rechtszekerheid bieden aan de bedrijven bij het toepassen van het mechanisme van inhoudingen op facturen en het stelsel van de hoofdelijke aansprakelijkheid, waarvan de toepassing voortaan tot enkel de contracterende partijen beperkt is. Dit stelsel is bovendien uitgebreid tot alle ondernemingen die aan de registratieformaliteit zijn onderworpen en geldt dus niet enkel meer, zoals tot nu het geval was, voor de ondernemingen die vallen onder het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf.

Omgekeerd verliest de registratieregeling een deel van zijn belang als instrument in de strijd tegen zwartwerk. Dit gewenste gevolg⁵⁵ komt onder andere tot uiting door het feit dat de registratie van de onderneming vanaf nu geen invloed meer heeft op de toepassing van artikel 30bis.

⁵³ Het voordeel is onderworpen aan een eenmalige werkgeversbijdrage van 33%. Het is volledig aftrekbaar in de vennootschapsbelasting.

⁵⁴ Rondetafelconferentie met drie partijen over zwartwerk in de bouw (meer in het bijzonder gewijd aan het registratiestelsel van de aannemers).

⁵⁵ Toepassing van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 9 november 2006 (Zaak C-433-04, PBEG nr. 326 van 30 december 2006).

Nieuwe wapens om koppelbazen te bestrijden

Het weer opdruken van de koppelbazen in de loop van 2007 heeft de Confederatie ertoe gebracht om het initiatief te nemen voor overleg met de verantwoordelijken van de RSZ om een aantal nieuwe actievoorstellen te bespreken.

Twee van deze voorstellen worden op dit moment uitgewerkt in een begeleidingsgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de RSZ en sociale partners uit de sector. Het eerste voorstel heeft betrekking op het versterken van de preventieve controle door intensiever de verschillende sociale databanken te gebruiken en door het kruisen van de gegevens die erin zitten. Het studiewerk gaat op dit ogenblik over het zo volledig mogelijk bepalen van de indicatoren die wijzen op situaties die met bijzondere aandacht moeten worden gevolgd.

Het tweede slaat op de invoering van een verband tussen de regeling van artikel 30bis en het stelsel van de maandelijkse voorschotten die de ondernemingen aan de RSZ betalen. Het voorstel is erop gericht een inhoudingsplicht op te leggen voor de facturen van ondernemingen die hun maandelijkse voorschotten niet voldoen. Het is de bedoeling de RSZ-diensten in staat te stellen om veel sneller dan nu een koppelbaas te volgen en op te sporen.

Actualisering van het actieplan tegen zwartwerk

De stand van zaken van de uitvoering van het plan ter bestrijding van zwartwerk, dat de Confederatie in juni 2002 heeft goedgekeurd, werd grondig geëvalueerd door een werkgroep binnen de beroepsorganisatie⁵⁶. De groep heeft zijn studiewerk voortgezet door een actualisering van het plan, die heeft geleid tot het goedkeuren van nieuwe actiemaatregelen of bepalingen ter correctie van vroeger goedgekeurde maatregelen.

De hoofdlijnen van deze actualisering, die in mei 2008 werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur, zijn:

- Controles nog efficiënter maken, onder andere door het gebruik van sociale databanken en door een beroep te doen op samenwerkingsverbanden met de sector.
- De werken "openbaar maken", door het invoeren van verplichtingen om bedrijfsvoertuigen van identificatie te voorzien en werfborden aan te brengen met daarop de vermelding van de bedrijfsgegevens.
- Versterken van de stelsels die de arbeidstijd flexibel maken en overuren versoepelen.
- Identificatie door een badgesysteem en registratie van alle werknemers die op de bouwplaatsen aanwezig zijn.
- Een sterke fiscale stimulans in het leven roepen voor particulieren die werken bestellen om het maken van facturen te bevorderen.
- Ontwikkelen van kwaliteitsbenaderingen met een onderdeel dat de strijd tegen sluikarbeid aanbindt.

Over de uitvoering van deze beginselen zal overleg worden gepleegd. De Confederatie zal de komende maanden dit overleg voeren met de beleidsmakers en de leden van de regering die met de bestrijding van sociale fraude zijn belast.

Gedetacheerde buitenlandse ondernemingen

De invoering in april 2007, gevolgd door de veralgemening ervan in oktober van datzelfde jaar, van de verplichting om een melding van aankomst te doen voor buitenlandse ondernemingen (LIMOSA-toepassing) werd door de Confederatie geapprecieerd. Zij ziet hierin een nuttig instrument om buitenlandse ondernemingen die op bouwplaatsen werken te volgen. De efficiëntie van de maatregel zal echter afhangen van de middelen die de inspectiediensten zullen kunnen aanwenden om de naleving van die verplichting te controleren.

⁵⁶ Onder het voorzitterschap van J. COUMANS - november 2007 - april 2008.

Betere fiscaliteit

De bedrijvigheid van de sector is gevoelig voor de ontwikkelingen die zich in de verschillende fiscale aangelegenheden voordoen, of het nu gaat om de BTW, de vennootschapsbelasting, de personenbelasting en uiteraard alles wat met vastgoedfiscaliteit te maken heeft. De Confederatie werkt permanent hard aan deze aangelegenheden. Veelvuldig en intensief wordt hierover met de beleidsmakers en de bevoegde besturen overlegd.

Verlaagde BTW-tarieven

De toepassing van het verlaagde BTW-tarief van 6% heeft een echte weerslag op de ontwikkeling van de ondernemingsactiviteit, de toename van de werkgelegenheid en het beperken van het zwartwerk. De Confederatie behandelt op dit moment verschillende "delicate dossiers" die verband houden met de toepassing van de verlaagde tarieven:

- **Slopen gevolgd door heropbouw:** 6% BTW geldt als tarief sinds 2007 voor slopen-heropbouwen van woningen op het grondgebied van 32 stadskernen in België. Het nagestreefde doel is de uitbreiding te verkrijgen van de maatregel tot alle verrichtingen van slopen gevolgd door het heropbouwen van woningen die op het hele nationale grondgebied worden uitgevoerd. De Minister van Financiën is voorstander van deze uitbreiding.
- **Private sociale woningbouw:** het naar voren gebrachte argumentarium is erop gericht het stelsel van het verlaagde BTW-tarief waarop de openbare sociale woningbouw recht heeft uit te breiden tot de private socialewoningbouwmaatschappijen.

- **Renovatiewerken:** op Europees niveau werd onlangs het debat gestart over de wenselijkheid om na 2010 de toepassing van het verlaagde BTW-tarief te verlengen of te behouden voor bepaalde zeer arbeidsintensieve diensten. Hierdoor zou België het 6%-tarief kunnen behouden voor renovatiewerken aan woningen ouder dan 5 jaar. De Confederatie en de FIEC spelen een vooraanstaande rol in dit debat, dat ook een mogelijke opening omvat naar een uitbreiding van de toepassing van het verlaagde tarief tot nieuwbouwwerken.
- **Groene BTW:** de toepassing van een verlaagd BTW-tarief, of zelfs een nultarief, voor bepaalde bouwwerken die bijzonder het milieu ten goede komen, staat op de agenda van de Commissie en het Europees Parlement⁵⁷.

Stelsel van de BTW-"medecontractant"

Het opstellen van facturen voor het uitvoeren van werken in onroerende staat is onderworpen aan het stelsel van de "BTW-medecontractant"⁵⁸. Omdat de aannemer de BTW die hij op zijn aankopen heeft gedaan niet kan aftrekken, heeft hij systematisch recht op grote bedragen van de belastingadministratie, en die bedragen krijgt hij maar elk kwartaal terug. De Minister van Financiën heeft zijn goedkeuring verleend aan het verzoek van de Confederatie om aannemersbedrijven de mogelijkheid te bieden elke maand de terugbetaling van positieve BTW-saldi te verkrijgen. De uitvoering van dit politiek akkoord laat echter op zich wachten. Dit heeft de Confederatie ertoe gebracht om het dossier opnieuw bij de regering te activeren.

⁵⁷ De lezer wordt hier verwezen naar de toelichting die werd gegeven in het deel "Duurzaam bouwen" van dit verslag.

⁵⁸ In dit stelsel factureert de aannemer die de werken uitvoert zonder BTW en wordt het BTW-bedrag berekend en betaald door de medecontractant van de aannemer.

Belastingen op bouwgrond

Het ontwerp⁵⁹ van de regering om BTW te gaan heffen op de verkoop van een grond die gekoppeld is aan de verkoop van het gebouw – in plaats van registratierechten – heeft heel wat protest uitgelokt. Hierdoor is de maatregel voorlopig ingetrokken. De Confederatie en de Beroepsvereniging van de Vastgoedsector (BVS) hebben als eerste gereageerd en hebben alternatieven voorgesteld, onder andere een alternatief dat erin bestaat de projectontwikkelaar te laten kiezen voor de fiscale formule – BTW of registratierechten – die het meest geschikt is voor het type geplande transactie. Op die manier zou het mogelijk zijn de kosten ten laste van de koper niet te verhogen.

Dankzij dit dossier kon de Confederatie ook nog eens herinneren aan haar verzoek om de vastgoedfiscaliteit in haar geheel te hervormen. In die context doet zij de suggestie om onder andere de onroerende verhuur aan BTW te onderwerpen.

Het stelsel van de BTW-vrijstelling

Het argumentarium van de Confederatie om het stelsel van de BTW-vrijstelling⁶⁰ te schrappen, vond gehoor bij de regering die er vanaf 1 oktober 2007 een einde aan heeft gemaakt in de sector werken in onroerende staat. Het verzoek tot schrapping paste in de context van de strijd tegen oneerlijke mededinging en zwartwerk omdat dit stelsel aan zelfstandigen in bijberoep een gelegenheid bood om de inkomsten boven het voor de vrijstelling geldende plafond niet aan te geven.

Belastingverminderingen verbonden aan vastgoedinvesteringen

De belastingverminderingen voor vastgoedinvesteringen in de personenbelasting werken niet optimaal. De Confederatie heeft onlangs een studie aangevat over de manier waarop deze regeling kan worden geoptimaliseerd. Zij denkt dat deze regeling een bijzonder efficiënt wapen tegen zwartwerk kan zijn bij werken voor rekening van particulieren. Het is de bedoeling om een maximale verruiming van de belastingverminderingen te bereiken voor de particulieren die hun woning laten bouwen of renoveren.

In afwachting van de resultaten van deze studie wordt de aandacht meer in het bijzonder gevestigd op het stelsel van de belastingverminderingen die gelden voor investeringen die werden gedaan om in gebouwen meer energie te besparen. De Confederatie heeft hiertoe een aantal voorstellen uitgewerkt die erop gericht zijn de lijst met bedoelde werken uit te breiden, meer mensen recht te geven op het stelsel, het bedrag van de voordelen te verhogen en tot slot gezinnen in staat te stellen om het excedent van de maximale belastingvermindering over te dragen naar volgende belastbare tijdperken⁶¹.

Fiscaliteit van grensarbeiders

Het herhaalde aandringen van de Confederatie en het VBO om de beslissing tot hervorming van het fiscaal stelsel voor Franse grensarbeiders die in België worden tewerkgesteld te herzien kreeg uiteindelijk gehoor. Het huidige stelsel – waardoor de betrokken werknemers recht hebben op een fiscale behandeling volgens (de voordeliger) Franse belastingregels – zal worden behouden zonder beperking in de tijd voor alle grensarbeiders die op dit moment bij Belgische ondernemingen in dienst zijn. Het nieuwe stelsel, dat op de toepassing van Belgische belastingregels stoelt, zal alleen gelden voor grensarbeiders die in dienst worden genomen bij Belgische ondernemingen na een datum die nog moet worden vastgesteld en die na 2011 zou kunnen liggen.

⁵⁹ Bepalingen in het ontwerp van programmawet dat op 20 maart 2008 bij de Kamer werd ingediend.

⁶⁰ Dit stelsel kan worden toegepast op BTW-plichtigen van wie de jaarlijkse omzet niet meer dan € 5.580 bedraagt.

⁶¹ Zie de toelichting bij deze kwestie in het deel "Duurzaam bouwen" van het verslag.

Meer rechtsbescherming

Rechtszekerheid is een zeer belangrijk element in de relaties tussen partijen die bij het bouwproces zijn betrokken. Hun respectieve verplichtingen moeten evenwichtig zijn en elk van de partijen moet recht kunnen hebben op voldoende bescherming voor de naleving van haar rechten. Deze beginselen gelden niet alleen voor de relaties tussen aannemers en hun klanten, maar ook voor de relaties tussen aannemers zelf en voor die welke zij onderhouden met andere partners in het bouwproces.

De aansprakelijkheid van de aannemer verzekeren

Het debat over de verplichte verzekering van de aansprakelijkheid van aannemers dook weer op ten gevolge van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 12 juli 2007⁶² dat kritiek geeft op het feit dat de verplichting om in de bouw een verzekering te nemen, die aan architecten wordt opgelegd, zich enkel beperkt tot deze categorie van partners in het bouwproces. De Minister van Middenstand kondigt in haar recente beleidsnota die bij het Parlement⁶³ werd ingediend aan dat zij binnenkort opnieuw overleg gaat plegen met de betrokken partijen om een oplossing voor het probleem te bereiken.

De Confederatie heeft op grond van de rampzalige ervaring met de wet-Spinetta in Frankrijk al herhaaldelijk gewezen op de gevaren van het invoeren, in het Belgisch bouwrecht, van een verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor aannemers. De moeilijkheid om risico's over een lange periode te evalueren en te beheren (tienjarige aansprakelijkheid) zal immers zeer hoge kosten voor verzekeringspremies tot gevolg hebben. Het mechanisme zelf van de verzekering zal bovendien leiden tot een deresponsabilisering van de partijen, een risico van buitensporige uitbreiding van de dekking door de rechtspraak en een standaardisering van bouwprocessen die de ontwikkeling van innovatie zal schaden.

Een groep van deskundigen, bestaande uit juristen, aannemers en verzekeraars, kreeg van de Raad van Bestuur van de Confederatie een mandaat om alle aspecten van het dossier te bestuderen en voorstellen te doen voor oplossingen die voor alle partijen aanvaardbaar zijn. Al deze voorstellen zullen binnenkort ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Raad van Bestuur van de Confederatie.

Zij zullen bovendien worden geanalyseerd in een studiegroep die werd opgericht in het kader van het structureel overleg

dat de Confederatie en de Federatie van de Architectenverenigingen van België (FAB) hebben beslist te voeren over een aantal onderwerpen die zowel voor aannemers als voor architecten belangrijk zijn.

Bescherming van de wet Breyne

Er gaan bij sommigen in de bouw of in aanverwante kringen stemmen op om de wet Breyne te herzien met het oog op het versterken van de bepalingen die in deze wet de belangen van de opdrachtgevers beschermen. De argumenten die de voorstanders van een hervorming van deze wetgeving naar voren schuiven, tonen in werkelijkheid aan dat, zoals de Confederatie al lang beweert, de ontoereikende bescherming niet het gevolg is van gebreken in de wet, maar wel in de controle op de toepassing ervan.

De Confederatie heeft dan ook een studie over het onderwerp uitgevoerd en heeft voorgesteld dat er een procedure wordt goedgekeurd om de naleving van de daadwerkelijke toepassing van de wet Breyne te controleren in alle situaties die door het toepassingsgebied van deze wet worden bedoeld. In het voorstel wordt de suggestie gedaan om aan de notaris de controleopdracht toe te vertrouwen bij het opstellen van de kredietakte.

Te veel normaliseren schaad

De ontwikkelingen op Europees vlak beïnvloeden de toename van het aantal vakgebieden waarvoor technische normen worden ingevoerd die bij het uitvoeren van bouwwerken moeten worden nageleefd. De recente normen inzake akoestisch comfort en veiligheidsglas illustreren onder andere deze evolutie van het normalisatieproces en zijn concrete gevolgen voor de ondernemingen uit de sector.

De Confederatie kon eind 2007 ingrijpen in het goedkeuringsproces van de akoestische norm en verkreeg dat in de technische toelichting bij deze norm het principe werd opgenomen dat de opdrachtgever vrij kan kiezen voor een – normaal of superieur – peil van akoestische isolatie voor zijn woning.

Dezelfde soepelheid in de interpretatie geldt niet voor de norm betreffende het plaatsen van veiligheidsglas in openbare en private gebouwen, die in april 2007 van kracht werd. De toepassing van deze norm levert echt moeilijkheden op voor aannemers en architecten, die aansprakelijk zouden kunnen worden gesteld als de opdrachtgever weigert te kiezen voor het plaatsen van veiligheidsglas. De norm kan bovendien gevallen van oneerlijke mededinging tussen

⁶² Arrest nr. 100/2007 – rolnummer 4.059, BS 19 juli 2007, p. 38.866 (uitreksels).

⁶³ Algemene beleidsnota van 14 april 2008 – Kamer van Volksvertegenwoordigers - Doc. 52 - 0995/013.

---

bedrijven bevorderen en bevoorradingsproblemen scheppen aangezien de fabrikanten zelf onvoldoende in het productieproces gevorderd zijn. De Confederatie zet op dit moment haar overleg met alle betrokken spelers voort om in de norm de soepelheid in te voeren die er nu in ontbreekt.

Herziening van de reglementering betreffende de overheidsopdrachten

De Confederatie neemt actief deel aan het werk dat de federale Commissie Overheidsopdrachten al vele maanden verricht in het kader van het omzetten van Europese richtlijnen betreffende de overheidsopdrachten.

Zij blijft daarenboven, ondanks de duidelijke aarzelingen van het bestuur, het idee verdedigen van een standstill die zou worden toegepast voor alle overheidsopdrachten, behalve de opdrachten van geringe waarde, namelijk die met een waarde van minder dan € 200.000.

De Confederatie wil ook opnieuw een procedure invoeren⁶⁴ die partijen advies verleent, raad geeft en verzoent bij alle conflicten die met de uitvoering van overheidsopdrachten te maken hebben en die vaak ontstaan wegens onduidelijkheden of vergissingen in bestekken.

Tot slot voert de beroepsorganisatie op dit ogenblik een studie uit over het versoepelen van bepaalde sociale verplichtingen die aan opdrachtnemers worden opgelegd en over het hervormen van de dagelijkse werknemerslijsten waarvoor zij verantwoordelijk zijn. Zij doet dit onder andere op grond van de in haar Juridische Commissie gevoerde besprekingen.

De plannen van SABAM

SABAM wil aan ondernemingen het innen van auteursrechten opleggen voor de verspreiding van muziek op werkplekken, die niet toegankelijk zijn voor het publiek. Zij wenst in deze context met het VBO te onderhandelen over het toepassen van forfaitaire tarieven voor alle sectoren en ondernemingen.

De Confederatie heeft zich ten opzichte van dit verzoek heel terughoudend opgesteld. Zij vindt het niet erg gegrond en, op zijn minst, niet aangepast aan de specifieke kenmerken van bouwplaatsen. Zij wil dan ook kritisch de resultaten van het lopende overleg analyseren, waaraan zij trouwens actief deelneemt, en, zo nodig, beslissen om elke afgesproken oplossing af te wijzen als die onvoldoende de belangen van de bouwbedrijven dient.

---

⁶⁴ Het Hoog Comité van Toezicht speelde vroeger de rol van adviseur, raadgever en verzoener van de partijen.

De arbeidsvoorwaarden vrijwaren

De goede werking van ondernemingen stoelt deels op de flexibiliteit van de werkorganisatievormen waarover zij kunnen beschikken, op stabiele sociale relaties intern en sectoraal en op de kwaliteit van de arbeidsvoorwaarden die zij aan hun personeel kunnen bieden.

De Confederatie hecht veel belang aan al deze aspecten van het sociaal beleid waaraan zij meewerkt via acties gericht op de politieke wereld en het interprofessioneel en sectoraal sociaal overleg.

Vertegenwoordiging van de werknemers

De interprofessionele sociale partners hebben in november 2007 een principiële akkoord gesloten dat de omzetting in Belgisch recht regelt van een Europese richtlijn betreffende de informatie en de raadpleging van de werknemers in de ondernemingen. De enige bedoeling van het akkoord is de Belgische wetgeving conform het Europese recht te maken over de kwestie van het meedelen van economische, financiële en sociale informatie aan de werknemersvertegenwoordigers. In tegenstelling tot het voornemen van de vakorganisaties, die de Europese richtlijn onrechtmatig wensten te gebruiken om een vakbondsafvaardiging op te leggen in bedrijven met minstens 20 werknemers, heeft het bereikte sociaal akkoord geen enkele invloed op de sociale drempels die gelden voor het installeren van vakbondsafvaardigingen in de ondernemingen.

De gevolgen van het akkoord in de bouw zijn beperkt tot het verplicht meedelen van extra informatie in de bedrijven met minder dan 100 werknemers die over een vakbondsafvaardiging beschikken.

De uitvoeringsmaatregelen van het sociaal akkoord werden concreet gemaakt in een collectieve arbeidsovereenkomst van de Nationale Arbeidsraad en in de wet tot omzetting van de Europese richtlijn die in maart 2008 in het Parlement werd goedgekeurd.

CO₂-taks op bedrijfsvoertuigen

Het beginsel van de CO₂-taks op bedrijfsvoertuigen is zeer onbillijk wanneer deze taks wordt geheven op bestelwagens en minibusjes van bedrijven die voor het collectief werknemersvervoer worden ingezet. De chauffeurs van die voertuigen halen immers geen enkel voordeel uit het gebruik van bestelwagens of minibusjes. Dit gebeurt enkel en alleen omdat dit nodig is om het collectief vervoer degelijk te kunnen organiseren. Deze taks bestraft daarenboven de inspanningen van de bedrijven om collectieve verplaatsingen van arbeidskrachten te organiseren en meteen ook de CO₂-uitstoot van het vervoer te verminderen.

De Confederatie heeft in eerste instantie kunnen verkrijgen dat er een aantal criteria werden goedgekeurd die het mogelijk maken dat bedrijven die eraan voldoen worden vrijgesteld van de taks voor voertuigen die voor het collectief werknemersvervoer worden ingezet. De criteria die de regeling oplegt (80%-regel, minimumaantal vervoerde personen, enz.) zijn echter onvoldoende aangepast aan de feitelijke situaties en het gebruik ervan is overdreven dwingend.

De Confederatie pleit dan ook voor de afschaffing van die taks voor alle voertuigen die voor het collectief werknemersvervoer dienen. Onlangs heeft zij nogmaals aan dit verzoek herinnerd tijdens bilaterale ontmoetingen die zij met tal van regeringsleden heeft gehad.

Outplacement

De wijzigingen in de procedure aangebracht door het interprofessioneel akkoord 2007-2008 in de werking van het stelsel voor outplacement van ontslagen werknemers die minstens 45 jaar zijn, hebben de Confederatie ertoe gebracht om het initiatief te nemen voor overleg met de vakorganisaties over het organiseren van sectoraal outplacement.

Dit overleg heeft begin 2008 geleid tot het goedkeuren van een collectieve arbeidsovereenkomst die regelt dat de sector de financiering en de organisatie van de outplacementprocedure op zich neemt voor bouwvakarbeiders die door hun werkgever worden ontslagen terwijl zij minstens 40 of 45 jaar zijn, naargelang de beroepsbekwaamheid.

Deze sectorale aanpak vereenvoudigt de werking van outplacement, ontslaat de bedrijven van de meeste stappen die met de uitvoering van het systeem te maken hebben en neemt bij hen elk risico op boetes weg wegens het niet naleven van de procedures.

Arbeidsorganisatie en uitvoering van het werk

Er zijn vele onderwerpen die met arbeidsvoorwaarden en arbeidsorganisatie in de bedrijven te maken hebben waarvoor de Confederatie vrijwel permanent actie moet ondernemen. We vermelden, om dit te illustreren, enkele recente interventies van de beroepsorganisatie op de volgende vakgebieden:

- Het goedkeuren van overgangsmaatregelen voor de berekening van de mobiliteitsvergoeding om de bedrijven in staat te stellen zich aan te passen aan de nieuwe uitvoeringsregels van het sociaal akkoord 2007-2008.
- De stappen bij de regering om koninklijk besluit 213 te laten aanpassen aan de nieuwe bepalingen die in het voormelde sociaal akkoord staan en die onder andere op zaterdagwerk betrekking hebben.
- Het sluiten van een collectieve arbeidsovereenkomst in het Paritair Comité voor het Bouwbedrijf die de financiering en de werking van het nieuwe interprofessionele brugpensioenstelsel vanaf de leeftijd van 56 jaar voor werknemers met een beroepsloopbaan van minstens 40 jaar ten laste legt van het Fonds voor Bestaanszekerheid van de sector.
- Het opvolgen van het verzoek aan het federale kabinet van werkgelegenheid om een koninklijk besluit goed te keuren dat een rijgeschiktheidsattest oplegt dat wordt uitgereikt door het Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid en de bevoegde gewestelijke arbeidsbemiddelingsinstelling voor alle vrachtwagenchauffeurs die bouwmaterialen vervoeren.
- Het overleg met de vakorganisaties van de sector over het eventueel goedkeuren van sectorale criteria voor de kwalificatie van een arbeidsbetrekking (loontrekkende of zelfstandige) in het kader van de toepassing van de wet die de problematiek van de schijnzelfstandigen⁶⁵ behandelt.

⁶⁵ Programmawet van 27 december 2006 – art. 328 tot 343 (BS 28 december 2006).

Meer kwaliteit

Streven naar meer kwaliteit in zijn werk en omgeving is een zorg die vele bedrijfsleiders bezighoudt, in het bijzonder leidinggevend van KMO's die niet noodzakelijk over voldoende interne middelen beschikken om alle problemen aan te pakken die bij een "kwaliteitsbenadering" komen kijken, bovendien ongeacht de aard en de omvang ervan.

De benadering kan worden toegepast op alle domeinen van het bedrijfsleven – administratief of financieel beheer, veiligheid op het werk, arbeidsorganisatie, fabricageprocedures, enz. De Confederatie neemt initiatieven ter zake en tracht met allerhande instellingen die met de bouw verwant zijn synergieën te ontwikkelen.

Formalis: een troef op het gebied van de administratieve vereenvoudiging

Het ondernemingsloket Formalis, waarvan de Confederatie medeoprichter is, verleent bijstand aan ondernemingen om een hele reeks administratieve formaliteiten te vervullen, in het bijzonder die welke te maken hebben met het opnemen van commerciële gegevens in de Kruispuntbank van Ondernemingen.

Het centraliseren van gegevens en hun beheer door het ondernemingsloket vermindert aanzienlijk de administratieve rompslomp van bedrijven. Het Formalis-loket kan deze hoogstaande dienstverlening alleen aanbieden door zelf aan kwaliteit te werken. Het doet dat via het vormen en bijscholen van het personeel, een streng financieel beheer en de aanpassing van zijn computerprogramma's.

Vestigingsregels

Zoals bekend, ligt de Confederatie aan de oorsprong van de nieuwe vestigingswetgeving die in september 2007 van kracht werd. De nieuwe regels stelen op een modernere benadering van de beroepen en op een vereenvoudiging van de procedures, en de nieuwe vestigingsregels willen nog altijd een kwaliteitswaarborg bieden voor het werk dat wordt uitgevoerd door diegenen die deze beroepen uitoefenen.

De inwerkingtreding van de nieuwe wet heeft aanleiding gegeven tot talrijke interventies van de beroepsorganisatie en Formalis, onder andere om de bedrijven te informeren, opleiding te verzorgen, de toepassing van de regels te volgen, te overleggen met het bevoegde kabinet over het toepassen van overgangsmaatregelen, enz.

Het werk van de Dienst Administratieve Vereenvoudiging (DAV)

De Confederatie volgt het werk van de DAV van nabij en zetelt in het Sturingscomité van deze dienst. Het actieplan van de Dienst voor 2008 omvat onder andere het goedkeuren van een programma dat erop gericht is de wetgeving structureel en duurzaam te verbeteren. De aanpak zal in het bijzonder slaan op het bepalen van de basisbeginselen om betere reglementeringen goed te keuren, het maken van één enkele impacttest en het uitvoeren van studies die alternatieven voor de reglementaire benadering voorstellen. Het programma zal ook snoeien in bestaande federale reglementeringen die achterhaald en overbodig zijn geworden. Deze benadering komt grotendeels tegemoet aan één van de eisen die de Confederatie in haar memorandum van 2007⁶⁶ had geformuleerd op het gebied van de vermindering van de administratieve lasten.

Veiligheidsbeheer op de werkplaatsen

De Confederatie is actief binnen de vzw BeSaCC-VCA die het VCA-certificatiesysteem en het BeSaCC-attesteringsysteem beheert, die gelden op het gebied van veiligheidsbeheer op de werkplaatsen. Deze systemen passen in een "kwaliteitsbenadering" om arbeidsongevallen te voorkomen. Als dusdanig zijn ze interessant, maar het is belangrijk om erop toe te zien, en dat is één van de taken van de Confederatie, dat zij zich ontwikkelen met respect voor hun belangrijkste oogmerk, namelijk een kwaliteitsinstrument ten dienste van de onderneming.

De preventie van beroepsrisico's in de bouw is ook en vooral de hoofdtaak van het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in de Bouw (NAVVB) dat tal van acties op het getouw zet, waaronder campagnes die gericht zijn op de beroepen uit de sector. Na de succesvolle preventiecampagne voor de dakdekkers heeft het NAVVB, met de steun van de Confederatie en de Federatie van Aannemers van Wegenwerken, in april 2007 zijn campagne ter voorkoming van ongevallen in de sector van de wegenwerken gelanceerd.

Certificatie- en labelprocessen

De initiatieven voor het toekennen van kwaliteitscertificaten of -labels nemen toe in de bouwsector, net als in alle andere bedrijfssectoren. In deze context geeft de Confederatie de voorkeur aan overleg met de betrokken operatoren, maar zij neemt een kritische houding aan die noodzakelijk is in elk geval waarin zij meent dat de kwaliteitsbenadering het ondernemingsbelang in gevaar brengt. De beroepsorganisatie besteedt bovendien bijzondere aandacht aan de ontwikkeling van het "Construction Quality"-label in de sector.

Studiedagen

Al meer dan drie jaar zet de Confederatie het volledig en kwaliteitsvol informeren over belangrijke onderwerpen uit het bedrijfsleven op haar agenda. Met een tiental studiedagen per jaar biedt de beroepsorganisatie aan de ondernemingen de mogelijkheid om gespecialiseerde kennis te verwerven over technische, financiële, economische, sociale, fiscale en juridische onderwerpen.

⁶⁶ "Bouwen, hoeksteen van het beleid" – memorandum van de Confederatie aan de politieke partijen in het vooruitzicht van de parlementsverkiezingen van 10 juni 2007, p. 49.